

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 77.583/1 van 18 april 2025
over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’

Op 24 maart 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 april 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Ronald VAN CROMBRUGGE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 april 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van de volgende besluiten van de Vlaamse Regering:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 ‘houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’ (hierna: titel II van het VLAREM);
- het VLAREBO-besluit van 14 december 2007;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 ‘tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 ‘tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’ (hierna: VLAREMA).

3. De ontworpen wijzigingen strekken tot gedeeltelijke uitvoering van Verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 ‘inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG’ (hierna: Batterijverordening).

Hoofdstuk 1, dat de artikelen 1 en 2 van het ontwerp omvat, strekt tot wijziging van titel II van het VLAREM. Artikel 1 wijzigt artikel 5.2.2.5bis.4 van titel II van het VLAREM, om deze bepaling in overeenstemming te brengen met de Batterijverordening. De inhoud van de huidige artikelen 5.2.2.5bis.4 en 5.2.2.6.5, § 2 wordt overbodig, omdat die thans is opgenomen in de Batterijverordening. In artikel 5.2.2.5bis.4 wordt een verwijzing opgenomen naar artikel 70, lid 1 tot en met 3, artikel 71, lid 1 tot en met 3 en bijlage XII van de Batterijverordening. Daarnaast wordt een nieuw lid ingevoegd, dat bepaalt dat de exploitant voor de opslag en verwerking van afgedankte lithiumbatterijen gepaste voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen moet nemen om de afgedankte batterijen te beschermen tegen blootstelling aan overmatige hitte, water, breken of andere fysieke schade, en om de risico's op verhitte en brand te beheersen. Artikel 2 wijzigt artikel 5.2.2.6.5, § 2, van het VLAREM II, dat wordt vervangen door een verwijzing naar artikel 5.2.2.5bis.4.

Hoofdstuk twee, dat de artikelen 3 en 4 van het ontwerp omvat, strekt tot wijziging van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007. Het betreft technische wijzigingen in verband met de digitale indiening van het technisch verslag en de studie van de ontvangende grond.

Hoofdstuk drie, dat de artikelen 5 tot en met 7 van het ontwerp omvat, strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 ‘tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’. Artikel 5 voegt een verwijzing naar de Batterijverordening toe aan artikel 2 van voornoemd besluit. Artikel 6 voegt eveneens een verwijzing naar de Batterijverordening toe aan artikel 26 van hetzelfde besluit. Artikel 7 vervangt bijlage VIII bij hetzelfde besluit in het licht van de wijzigingen die het te nemen besluit doorvoert aan het VLAREMA.

Hoofdstuk vier, dat de artikelen 8 tot en met 14 van het ontwerp omvat, strekt tot wijziging van het VLAREMA.

Artikel 8 van het ontwerp wijzigt artikel 1.1.1 van het VLAREMA en heft de punten 8° en 10° op in navolging van artikel 95 van de Batterijverordening. Er wordt een derde lid in artikel 1.1.1 ingevoegd waarin wordt bepaald dat het besluit strekt tot uitvoering van de Batterijverordening.

Artikel 9 van het ontwerp past de definitie van “batterij” in artikel 1.1.2 van het VLAREMA aan aan de definitie van de Batterijverordening, voegt een definitie toe van de Batterijverordening, en vervangt paragraaf 4 om de verwijzing naar de definities van richtlijn 2006/66/EG te vervangen door een verwijzing naar de definities van de Batterijverordening.

Artikel 10 van het ontwerp vervangt artikel 3.4.2.2, § 2, 1°, van het VLAREMA door een verwijzing naar onderafdeling 5.2.7 van dat besluit en naar de Batterijverordening.

Artikel 11 van het ontwerp vervangt artikel 3.4.4.7, eerste lid, 4°, en artikel 3.4.4.7, tweede lid, 4°, van het VLAREMA door een verwijzing naar onderafdeling 5.2.7 van dat besluit en naar de Batterijverordening.

Artikel 12 van het ontwerp vervangt onderafdeling 3.4.5 van het VLAREMA, in verband met de regeling van producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte batterijen. De ontworpen bepalingen kunnen als volgt worden samengevat:

- Het ontworpen artikel 3.4.5.2 regelt de registratie- en goedkeuringsprocedure voor producenten en organisaties voor producentenverantwoordelijkheid.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.3 regelt de inhoud van de aanvraag.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.4 regelt de mogelijkheid voor een producent om een deel van zijn verantwoordelijkheid op het vlak van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid over te dragen aan een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid die al beschikt over een registratie en goedkeuring.

- Het ontworpen artikel 3.4.5.5 regelt de mogelijkheid voor de OVAM¹ om de registratie en goedkeuring te weigeren of op te heffen.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.6 regelt de inhoud van het beheerplan.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.7 regelt het producentenregister.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.8 regelt de initiatieven op het vlak van preventie die de producenten en de organisaties voor producentenverantwoordelijkheid dienen te nemen.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.9 regelt de verplichtingen op het vlak van communicatie die de producenten, de organisaties voor producentenverantwoordelijkheid, de distributeurs en de verkooppunten dienen na te leven.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.10 bevat een aantal van de verplichtingen op het vlak van de inzameling van afgedankte batterijen die de producenten en de organisaties voor producentenverantwoordelijkheid dienen na te leven.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.11 regelt de inzameling van afgedankte batterijen in samenwerking met de gemeenten in de recyclageparken.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.12 voorziet een aantal praktische regels in verband met de verwerking van afgedankte batterijen.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.13 bepaalt welke informatie de producenten en de organisaties voor producentenverantwoordelijkheid dienen te rapporteren aan de OVAM.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.14 bepaalt de regels in verband met de selectieprocedure voor afvalverwerkers.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.15 bevat een aantal transversale regels in verband met de goedkeurings- en adviesbevoegdheid van de OVAM.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.16 regelt de financiële aspecten van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.
- Het ontworpen artikel 3.4.5.17 regelt het onlineplatform.

Artikel 13 van het ontwerp vervangt de onderafdeling 5.2.7 van het VLAREMA, in verband met de verwerking van afgedankte batterijen. De ontworpen bepalingen kunnen als volgt worden samengevat:

- Het ontworpen artikel 5.2.7.1 bevat de voorwaarden voor de opslag en verwerking van batterijen.
- Het ontworpen artikel 5.2.7.2 regelt de recycling van batterijen.

¹ Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (art. 2, 3°, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006).

- Het ontworpen artikel 5.2.7.3 brengt het huidige artikel 5.2.7.3 van het VLAREMA in overeenstemming met de Batterijverordening.
- Het ontworpen artikel 5.2.7.4 regelt de rapportering aan de OVAM.
- Het ontworpen artikel 5.2.7.5 bepaalt de mogelijkheid voor de OVAM om te vereisen dat bepaalde gegevens worden gevalideerd door een onafhankelijke audit.

Artikel 14 van het ontwerp voegt een nieuw artikel 9/1.4 in het VLAREMA in, dat de verwerking van persoonsgegevens regelt.

Hoofdstuk vijf, dat de artikelen 15 tot en met 17 van het ontwerp omvat, bevat de slotbepalingen. Artikel 15 bevat een overgangsregeling. Artikel 16 regelt de inwerkingtreding. Artikel 17 bevat de uitvoeringsbepaling.

RECHTSGROND

4. Volgens de aanhef wordt voor het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering rechtsgrond gezocht in:

- artikelen 5.4.1, 16.1.1, vierde lid, 16.1.2, 1°, f), 16.3.9, § 2, en 16.4.27 van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen milieubeleid’ (hierna: DABM);
- artikel 138, § 1, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006;
- artikelen 21, 21/1, 22 en 32 van het decreet van 23 december 2011 ‘betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’ (hierna: Materialendecreet).

Het ontwerp vindt, onder voorbehoud van wat volgt, rechtsgrond in de bepalingen in de door de gemachtigde aangeleverde rechtsgrondentabel:

Artikel in voorliggend besluit	Artikel in gewijzigd besluit	Rechtsgrondsbepaling
Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne		
Art. 1	Art. 5.2.2.5bis.4	Art. 5.4.1 DABM
Art. 2	Art. 5.2.2.6.5	Art. 5.4.1 DABM
Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007		
Art. 3	Art. 180, eerste lid	Art. 138, § 1 Bodemdecreet
Art. 4	Art. 181, § 1	Art. 138, § 1 Bodemdecreet

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid		
Art. 5	Art. 2	Art. 16.1.1.1, vierde lid DABM
Art. 6	Art. 26	Art. 16.3.9, § 2 DABM
Art. 7	Bijlage VIII	Art. 16.1.2, 1°, f en 16.4.27 DABM
Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen		
Art. 8	Art. 1.1.1	-
Art. 9	Art. 1.2.1	-
Art. 10	Art. 3.4.2.2, § 2	Art. 21, 22 en 32 MD
Art. 11	Art. 3.4.4.7	Art. 21, 22 en 32 MD
Art. 12	Onderafdeling 3.4.5	Art. 21 en 21/1 MD
Art. 13	Onderafdeling 5.2.7	Art. 22 en 32 MD
Art. 14	Art. 9/1.4, § 1	Art. 4/2, § 7 MD
Hoofdstuk 5. Slotbepalingen		
Art. 15		-
Art. 16		-

5. In het ontworpen artikel 5.2.7.4, § 4, van het VLAREMA, zoals ingevoegd bij artikel 13 van het te nemen besluit, wordt bepaald dat de OVAM “of de organisatie die daarvoor is aangewezen” een elektronisch systeem en modelformulier ter beschikking stelt. Gevraagd welke organisatie wordt bedoeld, wie bevoegd is om deze organisatie aan te wijzen, en op basis van welke rechtsgrond, antwoordde de gemachtigde:

“De OVAM zal deze organisatie aanwijzen. De OVAM stelt voor om het ontworpen artikel als volgt aan te passen:

‘De OVAM of de organisatie die **door de OVAM** daarvoor is aangewezen, stelt een elektronisch systeem en modelformulier ter beschikking waarmee de gegevens conform artikel 3.4.5.13, § 1 tot en met § 5, van dit besluit, worden gerapporteerd.’

De rechtsgrond voor dit artikel is artikel 22 en 32 van het Materialendecreet en artikel 10.3.3, § 2, 20° van het DABM.”

Met deze suggestie kan worden ingestemd. De aanhef dient te worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 10.3.3, § 2, 20°, van het DABM.

In zoverre het ter beschikking stellen van een elektronisch systeem ook de verwerking van persoonsgegevens impliceert, dient ervoor te worden gezorgd dat de OVAM voor deze gegevensverwerking optreedt als verwerkingsverantwoordelijke, zodat voor deze verwerking kan worden gesteund op artikel 4/2 van het Materialendecreet als rechtsgrond (zie opmerking 6).

6. Het ontworpen artikel 9/1.4 van het VLAREMA, zoals ingevoegd bij artikel 14 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, regelt de verwerking van persoonsgegevens. Deze bepaling vindt rechtsgrond in artikel 4/2, § 7, van het Materialendecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt nadere regels te bepalen over de verwerking van persoonsgegevens door de OVAM. Deze bepaling moet worden toegevoegd aan de rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef van het te nemen besluit.

Er wordt opgemerkt dat artikel 4/2, § 6, tweede lid, van het Materialendecreet verwijst naar artikel 11 van het Archiefdecreet van 9 juli 2010 dat werd opgeheven met ingang van 1 januari 2019² en verkeerdelijk verwijst naar artikel II.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 in plaats van naar artikel III.87 van het hetzelfde decreet.³ Het verdient daarom aanbeveling om bij de eerste gelegenheid voor het ontworpen artikel 5.2.7.4, § 4, van het VLAREMA het rechtsgrondgebiedende artikel 4/2, § 6, tweede lid, van het Materialendecreet te actualiseren.

VORMVEREISTEN

7. De gemachtigde bevestigde dat de status quo periode in het kader van de TRIS-richtlijn⁴ is verlopen op 27 maart 2025, en dat er geen bijdragen werden ontvangen voor deze kennisgeving.⁵

² Art. IV.273 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

³ Zie ook advies wetgeving VTC nr. 2025/002 van 21 januari 2025 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

⁴ Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 ‘betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij’.

⁵ Zie TRIS-aanmelding met kennisgevingsnummer 2024/0717/BE, beschikbaar op <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/nl/notification/26541>.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

8. De rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef moet worden aangepast aan hetgeen hiervoor over de rechtsgrond voor het ontwerp is opgemerkt.

Artikel 6

9. In de inleidende zin van artikel 6 moet de wetshistoriek worden aangevuld met een verwijzing naar de wijziging van het besluit van 12 december 2008 bij artikel 80 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 februari 2017.

Artikel 12

10. Het VLAREMA werd laatst gewijzigd bij het besluit van 20 december 2024. De inleidende zin van artikel 12 dient hieraan te worden aangepast.

Artikel 12 (ontworpen artikel 3.4.5.2 van het VLAREMA)

11. Het ontworpen artikel 3.4.5.2 van het VLAREMA, zoals gewijzigd bij artikel 12 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, regelt de registratie en goedkeuring van de producenten en van de organisaties voor producentenverantwoordelijkheid. Het ontworpen artikel 3.4.5.2, § 3, tweede lid, van het VLAREMA bepaalt dat de OVAM haar beslissing over de registratie en goedkeuring aan de aanvrager stuurt binnen tien dagen. Vermits de vaste datum van deze vaststelling/beslissing van essentieel belang is voor de berekening van termijnen, verdient het aanbeveling om te bepalen dat de OVAM haar vaststelling/beslissing “met beveiligde zending” aan de aanvrager stuurt. In het ontworpen artikel 3.4.5.5, § 3, van het VLAREMA wordt ten andere vereist dat het voornemen van de OVAM tot opheffing van de voormelde registratie en goedkeuring met een beveiligde zending wordt megedeeld.

12. Bevraagd over de draagwijdte van het ontworpen artikel 3.4.5.2, § 3, vierde lid, van het VLAREMA, lichtte de gemachtigde toe:

“Een registratie en goedkeuring zal gelden voor een maximale termijn van 5 jaar. Als na een termijn van 5 jaar blijkt dat nog steeds voldaan is aan de wettelijke bepalingen, dan kan de goedkeuring met een termijn van 3 jaar verlengd worden.”

En verder:

“Bij een vernieuwing moet identiek dezelfde procedure doorlopen worden als bij een initiële aanvraag. Een verlenging kan gegeven worden, in onderling overleg, zonder dat er een nieuwe aanvraag tot registratie en goedkeuring moet ingediend worden. In praktijk is het inderdaad de aanvrager die deze verlenging zal vragen, maar het kan ook op initiatief van OVAM zijn. De kortere termijn, slaat op een kortere termijn dan 5 jaar.”

Artikel 12 (ontworpen artikel 3.4.5.13 van het VLAREMA)

13. In het ontworpen artikel 3.4.5.13, § 6, van het VLAREMA wordt bepaald dat “als de partijen dat nodig achten” een systeem wordt uitgewerkt dat de confidentialiteit garandeert.

Gevraagd van welke gegevens de confidentialiteit zou verzekerd moeten worden en onder welke omstandigheden dit het geval zou kunnen zijn, antwoordde de gemachtigde:

“Om een correcte berekening te kunnen maken van de behaalde recyclagedoelstellingen, moeten de recyclageprocessen tot in het detail gekend zijn. Dergelijke gedetailleerde bedrijfsinformatie is bedrijfsgevoelig. Wanneer deze bekend wordt, kan dit hun concurrentiepositie kan schaden. De recyclagebedrijven willen deze enkel delen met de overheid op voorwaarde dat deze de informatie confidentieel behandelt.”

Het wordt dus volledig aan de partijen overgelaten om te bepalen wanneer het nodig is om in een systeem van confidentialiteit te voorzien. Het verdient aanbeveling om in de tekst van het ontwerp, of minstens in het verslag aan de Vlaamse Regering, te verduidelijken onder welke voorwaarden het nodig is om de confidentialiteit te verzekeren.

Artikel 12 (ontworpen artikel 3.4.5.14 van het VLAREMA)

14. In het ontworpen artikel 3.4.5.14, § 2, vierde lid, 4°, van het VLAREMA wordt bepaald dat de procedure voor toewijzing van de markten het respect waarborgt voor de mededingingsregels en “de reglementering”. Op de vraag over welke reglementering het hier gaat, antwoordde de gemachtigde:

“De huidige aanvaardingsplichtconvenant met BEBAT omschrijft dit nader als volgt:

‘De aankondiging van de opdracht en het lastenboek bepalen uitdrukkelijk dat overeenkomsten alleen worden toegewezen aan kandidaten die beschikken over alle administratieve toelatingen om de betrokken diensten te leveren, volledig in overeenstemming met de milieureglementering. Het beheersorganisme legt aan de operatoren voor inzameling, sortering, verwerking en recycling de verplichting op om de toepasselijke reglementering inzake arbeidswetgeving en arbeidsbescherming na te leven.’

Met oog op administratieve vereenvoudiging werd dit in het ontworpen artikel samengevat onder ‘de reglementering’. De OVAM stelt voor om ‘reglementering’ te vervangen in ‘toepasselijke milieuwetgeving’.

Met deze suggestie kan worden ingestemd.

15. In het ontworpen artikel 3.4.5.14, § 5, 2°, van het VLAREMA wordt bepaald dat in specifieke omstandigheden die gemotiveerd worden door de organisatie voor producentenverantwoordelijkheid en na goedkeuring van de OVAM kan worden afgeweken van de paragrafen 2 tot en met 4. Op de vraag wat dient te worden begrepen onder een “specifieke omstandigheid”, en of dit nader dient te worden bepaald in de tekst van het ontwerp, antwoordde de gemachtigde:

“Aangezien de batterijenmarkt nog sterk in evolutie is, is het niet mogelijk om deze specifieke omstandigheden in een wetgevende bepaling vast te leggen. De specifieke omstandigheden worden als volgt toegelicht in de artikelsgewijze bespreking: ‘De specifieke omstandigheden vermeld in punt 2° kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op een situatie waarin slechts een zeer beperkt aantal verwerkers beschikbaar zijn in Europa (bijvoorbeeld voor primaire lithium batterijen), een situatie waarin een acuut tekort aan recyclagecapaciteit ontstaat (bijvoorbeeld voor lithium herlaadbare batterijen). Gelet op het brandgevaar bij de opslag van afgedankte lithium batterijen, moet langdurige opslag vermeden worden, en voorziet punt 2° de mogelijkheid om op kortere termijn te kunnen schakelen naar een andere recycler (vb. een recycler die nog verwerkingscapaciteit heeft). De specifieke omstandigheden vermeld in punt 2° kunnen ook betrekking hebben op de uitzondering zoals vermeld in artikel 12 punt 1 a) en b) van richtlijn 2014/24/EU.’”

Uit het antwoord van de gemachtigde kan worden opgemaakt dat het niet mogelijk is om een sluitende definitie te geven van wat dient te worden begrepen onder de term “specifieke omstandigheid”. Het verdient aanbeveling dat in de artikelsgewijze bespreking in het verslag aan de Vlaamse Regering een exemplatieve lijst wordt opgenomen van wat in ieder geval als een uitzonderlijke omstandigheid dient te worden begrepen.

Artikel 12 (ontworpen artikel 3.4.5.15 van het VLAREMA)

16. In het ontworpen artikel 3.4.15, § 1, tweede lid, van het VLAREMA wordt bepaald dat waar in artikel 3.4.5.6 tot en met 3.4.5.16 de goedkeuring van de OVAM vereist is, de OVAM geacht moet worden de documenten goed te keuren indien de OVAM geen beslissing neemt binnen de termijn vermeld in het eerste lid. Aldus wordt beroep gedaan op het procedé van de stilzwijgende beslissing.

Al kan dat procedé niet geheel worden afgekeurd wanneer de stilzwijgende beslissing in het voordeel van de betrokkene is, moet toch worden opgemerkt dat aan een stilzwijgende besluitvorming een aantal nadelen zijn verbonden. Zo is een dergelijk procedé in de eerste plaats niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid, al was het maar omdat een schriftelijke beslissing ontbreekt, wat tot bewijsproblemen aanleiding kan geven, en de stilzwijgende beslissing in beginsel niet op dezelfde wijze zal worden meegedeeld of bekendgemaakt als uitdrukkelijk genomen beslissingen, met alle gevolgen van dien voor de kenbaarheid en de aanvechtbaarheid van dergelijke stilzwijgende beslissingen. Meer bepaald houdt het procedé van de stilzwijgende beslissing hierdoor ook grotere risico's in voor een schending van de belangen van derden die op een impliciete, doch daarom niet minder verstrekkende wijze, in het gedrang kunnen komen.

In de tweede plaats kan het procedé van de stilzwijgende beslissing in strijd komen met het algemeen belang, in zoverre een dergelijk procedé tot gevolg kan hebben dat impliciet beslissingen worden genomen zonder dat daarmee een zorgvuldige voorbereiding en afweging van alle betrokken belangen gepaard gaat.

Ten slotte zijn die beslissingen uiteraard niet formeel gemotiveerd, wat de wettigheidscontrole erop kan bemoeilijken.⁶

Het staat aan de stellers van het ontwerp om te beoordelen of voldoende is gewaarborgd dat de stilzwijgende beslissing tegemoetkomt aan het algemeen belang.

17. In het ontworpen artikel 3.4.5.15, § 4, derde lid, van het VLAREMA wordt bepaald dat de organisatie voor productverantwoordelijkheid producenten alleen mag weigeren “als er ernstige redenen zijn”. Gevraagd naar een voorbeeld van een dergelijke ernstige reden, antwoordde de gemachtigde:

“Een voorbeeld van een ernstige reden is, het niet betalen van de milieubijdrage verschuldigd door de producent aan de organisatie voor productenverantwoordelijkheid, voor de batterijen die door de producent op de markt werden aangeboden.”

Het verdient aanbeveling om deze verduidelijking op te nemen in de artikelsgewijze bespreking in het verslag aan de Vlaamse Regering.

Artikel 12 (ontworpen artikel 3.4.5.16 van het VLAREMA)

18. In het ontworpen artikel 3.4.5.16, § 1, laatste lid, van het VLAREMA wordt bepaald dat de OVAM kan afwijken van de verplichting dat de financiële bijdrage apart moet worden vermeld op de factuur op “gemotiveerd verzoek”. Gevraagd naar de criteria die de OVAM hierbij in acht moet nemen, en waarom deze niet in de tekst zelf worden verduidelijkt, antwoordde de gemachtigde:

“De verplichting om de bijdrage op de factuur te vermelden is niet opgelegd door de Europese verordening, maar is reeds jaren een gangbare praktijk die duidelijkheid verschaft in de verkoopketen over de betaling van de financiële bijdrage en de nodige controles hierop mogelijk maakt. Deze praktijk is momenteel vastgelegd in de aanvaardingsplichtconvenant afgedankte batterijen.

Door deze bepaling op te nemen in VLAREMA wordt dit een algemene verplichting. Aangezien de verplichting niet vanuit de Europese verordening wordt opgelegd, voorziet het ontworpen artikel een mogelijkheid om hiervan af te wijken. De OVAM kan een afwijking toestaan, indien een producent of organisatie voor producentenverantwoordelijkheid motiveert dat op een alternatieve wijze duidelijkheid wordt verschaft in de verkoopketen over de betaling van de financiële bijdrage. Dit kan verduidelijkt worden in de artikelsgewijze bespreking.”

Indien het door de gemachtigde aangehaalde criterium als exhaustief moet worden beschouwd en het bijgevolg de bedoeling is van de stellers van het ontwerp dat de OVAM op dit vlak slechts over een gebonden bevoegdheid beschikt, dient dit criterium uitdrukkelijk in de tekst van het ontwerp te worden opgenomen.

⁶ Zie bv. adv. RvS 76.996/1/V van 10 september 2024 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellers en over herstellingen door erkende keuringsinstellingen in het kader van een proefproject’, opm. 6.

19. In het ontworpen artikel 3.4.5.16, § 3, vierde lid, van het VLAREMA wordt bepaald dat de vergoeding in geval van individuele nakoming van de verplichtingen wordt bepaald in verhouding met de hoeveelheden batterijen die op de markt zijn aangeboden “en/of” die in verhouding is met de hoeveelheden ingezamelde batterijen. Op de vraag wie beslist of het “en” dan wel “of” is, antwoordde de gemachtigde:

“De OVAM stelt voor om het ontworpen artikel als volgt aan te passen:

‘In geval van individuele nakoming van de verplichtingen op het vlak van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid betalen de producenten een vergoeding die in verhouding is met de hoeveelheden batterijen die op de markt zijn aangeboden ~~en/of die in verhouding is met de hoeveelheden ingezamelde afgedankte batterijen.~~’

Om verwarring te voorkomen wordt enkel het criterium ‘hoeveelheid batterijen op de markt aangeboden’ behouden, dat het meest objectieve criterium is.”

Met deze suggestie kan worden ingestemd.

Artikelen 15 en 16

20. Artikel 15 van het te nemen besluit bevat een overgangsregeling, die erop neerkomt dat organismen die beschikken over een geldige aanvaardingsplichtconvenant en producenten die beschikken over een goedgekeurd individueel aanvaardingsplan, uiterlijk op 26 mei 2025 een volledige aanvraag tot registratie en goedkeuring moeten indienen conform de procedure vermeld in de artikelen 3.4.5.2 tot en met 3.4.5.5 van het VLAREMA, zoals gewijzigd bij het te nemen besluit. De artikelen van het VLAREMA waarnaar wordt verwezen treden overeenkomstig artikel 16 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering echter pas in werking op 18 augustus 2025, zodat voorafgaand aan deze datum aan de beheersorganismen en producenten niet de verplichting kan worden opgelegd om conform deze bepalingen te handelen.

Artikel 16 van het te nemen besluit dient dan ook in die zin te worden gewijzigd dat:

- het besluit in werking treedt 10 dagen na de publicatie van dit besluit;
- het besluit eerst van toepassing is vanaf 18 augustus 2025 met uitzondering van artikel 3, 4 en 15.

Tenzij het verschil in behandeling tussen de categorie van beheersorganismen en producenten in artikel 15 en de categorie van beheersorganismen die niet beschikken over een geldige aanvaardingsconvenant en producenten die niet beschikken over een goedgekeurd individueel aanvaardingsplichtplan redelijk verantwoord kan worden, dient ook een nieuwe aanvraag tot registratie en goedkeuring vanaf de inwerkingtreding van het te nemen besluit conform de procedure, vermeld in artikel 3.4.5.2 tot en met 3.4.5.5 van het VLAREMA, zoals gewijzigd bij het te nemen besluit, te kunnen worden ingediend door deze laatste categorie van beheersorganismen en producenten en conform de voormelde procedure te kunnen worden behandeld zodat ook deze beheersorganismen en producenten over een registratie en goedkeuring kunnen beschikken op het ogenblik dat de overige artikelen van het VLAREMA waarin artikel 12 voorziet, van toepassing worden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC
